

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 43. — ŠTEV. 43.

NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 20, 1912. — TOREK, 20. SVEČANA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Pred grozečim štrajkom premogarjev v Angliji.

Dinamitard oproščen. Nezadostni dokazi.

Le malo upanja je, da bi bilo mogoče preprečiti štrajk skoraj enega milijona delavcev.

POSVETOVANJA.

Narodna federacija transportnih delavcev je sklenila, podpirati event. štrajk.

London, Anglija, 19. februar. — Medtem, ko kažejo vse priprave v premogarskih okrajih Velike Britanije prej na borbo, kakor namir, je vendar malo upanja, da bodo mogoče preprečiti štrajk skoraj enega milijona mož koncem tega meseca. Ravnokar je prislo na dan, da se privatno posvetujejo Wm. E. Harvey, delavski poslanec in tajnik premogarske federacije, v spremstvu petih zastopnikov angleških premogarjev, in petimi lastniki premogovilovrov, v upanju, da bi bilo mogoče dobiti kakso podlago za mir. Ako bode imelo to prizadevanje, kak vspeh in bode mogoče doseči v Angliji sporazum, ostanetata samo že južni Wales in Škotska kot edina zapraka. Oblasti vidijo v Walesu točko največje nevarnosti, in z ozirom na tamnošnje nemire tekom zadnjih let, je pripomil šef konštablerjev iz Glamorgan-shire sodnikom, da naj zahtevajo 1500 mož infanterije in 1100 konjenice v varstvo obeh krajov.

Narodna federacija transportnih delavcev je sklenila na seji, ki se je vrnila danes popoldne, da podpira v služaju štrajka premogarje, kolikor je v njeni moći. Ako se federacija ne izneveri temu slkemu, ne bodo mogoce izložiti importiranega premoga v pristaniščih.

V očigled grozečemu štrajku odpovedujejo delodajalcem delojalcem službe. Mnogo tisoč delavcev, posebno v severnih in srednjih okrajih, je že dobio odgovor.

Nemški umetnik se mora zagovarjati radi beračenja.

Radi beračenja v hiši štev. 8 izt. 66. ulice v New Yorku je bil arretovan nek mož, ki je pozneje povedal, da je 23letni kipar Martin Bethke iz Virtemberga, Nemčija, sin mestnega svetnika. Pred sodnikom Appletonom v Yorkville policijskem sodišču je izpovedal, da je prišel pred enim letom v Ameriko, a da ni nikjer mogel najti službe. Prišel je v Ameriko, ker se je sprl s svojim očetom. Studiral je na vsečilšču Heidelberg.

29 konj ustreljenih.

Včeraj zjutraj je moral nek zastopnik družbe za varstvo živali ustreliti 29 konj, ki so se nahajali v hlevu štev. 89 Mangin St., in last John Lageja s štev. 336 Irvington St. v New Yorku. Prej je divjal v hlevu požar, in pri tem so zadobili konji tako hude poškodbe, da jih je bilo treba ustreliti in jim tako prihraniti nadaljnje muke.

Pet oseb rešenih v zadnjem trenutku.

Pet oseb, in sicer Louisa Messenger, njegovo ženo Saro ter njune tri otroke, je bilo mogoče včeraj zjutraj rešiti ravno še v zadnjem trenutku. V stanovanju štev. 53 Mangin St. v New Yorku je bila neka dovodna plinova cev slaba in vhajajoči plini so že omaljili vso rodbino. Do 15letne Evelin je bilo mogoče vse takoj spraviti k zavesti; dekle so pa morali pripeljati v bolnico.

Zopetumor.

Včeraj zjutraj so našli Antonija Pallazolo, ki je imel grocerijo v hiši štev. 364 iztočna 63. ulica v New Yorku, mrtvega. Nekdo ga je ustrelil, toda za storilcem ni sledu. Jos. Cappo, 28 let star, ki ima v hiši štev. 328 izt. 63. ul. istotno grocerijo, so zaprli kot edino sumljivo osebo.

Blaznikova velika PRATIKA za leto 1912

je dobiti iztis po 10c.

Upravnštvo "Glas Naroda".

82 Cortlandt St., New York City,

6104 St. Clair Ave. N. E.

Cleveland, O.

Predsedniška kampanja. Predlog W. Chandlerja

Proti enemu napadalcu na Hall of Records, je moral biti ustavljeno postopanje.

POROTA NEZEDINJENA.

Proti aretovanim delavskim voditeljem bode služila neka resolucija kot dokazilo.

Los Angeles, Cal., 19. februar. — V interisu zedinjenja republikanov naj bi se odpovedala Taft in Roosevelt kandidaturi.

VSPEHI DEMOKRATOV.

Iz 37 držav prihajo ugodne vesti za Harmona. — Veselje v Clarkovem glavnem stanicu.

Concord, N. H., 19. februar. — V odprtju pisma republikanom v državi New Hampshire, ki je bilo objavljeno danes večer, predlagajoči zvezni senator William E. Chandler, da se naj tako Taft, kadar Roosevelt odpovesta ponovni kandidaturi letos, da bi moglo priti do zedinjenja med republikanci. Chandler trdi, da je republikancem poraz skoraj sigurn, ako ne pride med njimi kmalu do sporazuma. V nadaljnem imenuje več odličnih republikancev, ki bi bili vredni kandidati.

Washington, D. C., 19. februar. — Tukajšnji Harmonov glavni stan je dobil razveseljiva poročila iz mnogih krajov. V 37 državah na jugu, vzhodu in zapadu, ima Harmonova kandidatura vodstvo.

Harmonovi pristaši zatejujojo, da je ohioski guverner najvredejni kandidat demokratske stranke.

V Clarkovem glavnem stanicu vlada veliko veselje nad ugodnimi vestmi iz Oklahoma. Iz San Frančisca, Cal., prihaja poročilo, da bodo podpirali znani časnikar in imenitljiv mnog listov po vseh krajih Združenih držav, W. R. Hearst, Clarkovo kandidaturo.

Zakasnjen odhod.

Queenstown, Anglija, 19. februar. — "Lusitania", ki bi imela včeraj odpeljali proti New Yorku, je mogle vsled megle in viharja nastopiti svoje potovanje šele danes zjutraj ob 1:30.

Radi trikratnega umora obešen.

Mobile, Ala., 19. februar. — J. L. Odoma so obesili danes tukaj, ker je usmrtil Chas. Golanga, J. Stokesa in D. Gartmana. Slednji je bil star še 6 let. Le-ti so nastopili proti njemu kot priče pred policijskim sodiščem, ki ga je obtožilo trpinčenja živali. Iz maščevanja jih je potem usmrtil. — Duovnika je pred izvršitvijo smrtni kazni odklonil.

Yuan Vlastem.

Nad sto štrajkarskih straž Lawrence so vojaki pregnali. — Aretovane straže.

Militica proti ženskam.

Militično vojaštvo je naskočilo ženske štrajkarice in izvojalo "slavno zmago".

NOVA PREGANJANJA.

Nad sto štrajkarskih straž Lawrence so vojaki pregnali. — Aretovane straže.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.

Kitajski kabinet je vznemirjen

vsled vesti o resni vstaji blizu Mukdena v Mandžuriji.</

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenia Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANCO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canado. \$3.00
" pol. leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol. leta za mesto New York 2.00
" Evropa za vse leta 4.50
" " pol. leta 2.50
" " treti leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
vezni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osočnosti se ne
natisnejo.

Denar na se blagovno pošiljati po —
Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznam, da hitreje najde
našovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Aehrenthal.

—

Kakor smo poročali včeraj med
brzjavnjimi vestmi, je avstro-
ogrski minister za zunanje zadave-
ve, grof Lex Aehrenthal, umrl.
Njegova smrt ni nikogar prese-
nila, ker so jo že dalj časa pri-
čevali. Bolehal je namreč za
neodzdravljivo boleznijo, takožno
nebekrvnostjo, razkratala se
mu je kri, in proti tej bolezni ni
zdravilnega zelišča.

Zamrlega avstro-ogrskega mi-
nistra so po aneksijski Bosne in
Hercegovine imenovali tudi "av-
strijski Bismarek". Toda kdor bi
iz tega sklepal, da je bil Aehren-
thal mož hitrih sklepov in drznih
činov, bi se motil. In to ga je tu-
di pokopal.

Grof Aehrenthal je bil namreč
zadnje čase samo še po imenu mi-
nister, in je faktično vodil min-
isterstvo pri scekarski šef baron
Müller. Tudi je ustremno podal
demisijo cesarju, ki pa ni bila
sprejeta. Toda še proti na smrt
bolnemu se je nadaljevala z mi-
litaristične in klerikalne strani
agitacija proti njemu, in listi so
večkrat prinesli vest, da je vložil
pisnemo demisijo.

In kaj je bil vzrok tega prega-
njanja, preganjanja proti osebi,
ki je zapadla smrt?

Militarizem, katerega žilica v
Avstriji že davno ne daje miru.
Avanzata pri vojakih ni tako si-
jan, kakor bi si ga že zela več-
na oficirjev; prebilastvo ne leži
na trebuhu pred uniformo in ne
smatra več vojaške čake za bož-
jo kapo. Tega je kriv predlog
mir. Z dogodki na manevrih, na
katerih pokajo le slepi strelci, se
ne more tako rekomirati, kakor
s povestmi iz te ali one bitke. Po-
raba ljudi je na vojni veliko več-
ja, kakor v miru. Oni, ki ostanejo
živi, imajo od vojne na vsak
način dobiček. Nepotrežljivost
militarističnih krogov je v Av-
striji tedaj še precej razumljiva.

Ali Aehrenthal ni hotel plesati,
kakor so mu drugi godili. Z
aneksijo Bosne in Hercegovine je
zdramil krvavo upanje, podražil
apetit, a potem ni izpolnil nad in
ni ponudil pričakovane kuhe. Za-
to so ga tedaj preganjali, in zato
mu niso prizanesli niti na smrtni
postelji.

Ako se bode posrečilo klerikal-
cem in militaristom spraviti na
njegovo mesto človeka, katerega
politiki naj bi zamjenjala mirov-
no v bojevitvo, zavojevalno diplo-
macijo, je treba še počakati. O
novem ministru za zunanje zadave-
ve, grofu Berchtoldu, namreč še
ni znano drugega, kakor da je
velik sovražnik Slovanov, kar pa
pri tem nima nič opraviti. Na
vsak način bi pa bilo za Avstrijo
veliko boljše, da bi izbirala vladu
med sposobnimi državniki, in da
bi že enkrat pustila mnenje, da
mora biti zunanj minister na
vsak način aristokrat in "diploma-

Slovenske vesti in dopisi.

Pridobitev časa.

Lep uspeh slovenske veselice.
Plesna zabava, katero je priredila
podružnica sv. Cirila in Metoda
v štev. 1 v Beethoven Hall v so-
boto, je uspela naravnost sijajno.
Veselico so posetili rojaki in ro-
jakinje in Greater New York v
prav obilnem številu. Med obi-
skovalci smo opazili med drugimi:
Mr. Frank Saksjerja z gospo-
sopromo, Mr. Jos. Remsa, pred-
sednika društva sv. Frančiška z
gospo soprogo. Mr. Jos. Cvetko-
vič, predsednika društva sv. Jo-
zefa. Mr. Češarka, ki je zastopal
društvo sv. Petra, ter mnogo dru-
žinov bratovskih slovenskih
držav. Veselico je posetil tudi
Mr. I. Pfeifer, oskrbnik Avstrijs-
kega Doma, z gospo soprogo. Iz-
redno pozrtvovalnost je pokazalo
slovensko pevsko društvo "Do-
movina", ki je zapelo na veselici
mnogo krasnih pesmi v možkem
in mešanem zboru. Vrlim pevem
in pevkom, ter društvu samemu,
vse priznajte in zahtevali! Odboru-
niki glavne podružnice sv. Cirila
in Metoda so sledili: predsednik
A. Burgar, tajnik Al. Andolsek,
blagajnik V. Zevnik; I. Barbic in
I. Primozič, preglednika; F. Ze-
lene in J. Košak, odbornika. Tu-
di gmotni uspeh veselice, na ka-
teri je bilo mnogo vsakovrstne
zabave za mlado in staro do ra-
nega jutra, je povoljen. Čistega
prebitka je nekaj nad sto dolarjev.
Sliki Blejskega in Belope-
škega je zadel žreb štev. 270. Kdor ga ima, se naj zglasti
pri tajniku.

Slovenskim ženam in dekle-
tom! Prejeli smo in priobčamo.

Slovenska žena je že do zdaj
brezpravna. V tujini, pa tudi v
domovini nima tistih pravie, ki
bi jih moral imeti kot žena, kot
mati, kot državljanka. Slovenske
žene se so do zdaj vse premalo
brigale za javnost, niso poznale
druga drugo, niso imele nikakor
sveze med seboj. In temu nedos-
tak je bilo treba odpomoči.

Ustanovil se je prvi slovenski
ženski list "Slovenska žena" —
list, brez katerega bi ne smela
biti nobena slovenska žena, no-
beno slovensko dekle. "Sloven-
ska žena" hoče ustrezati vsem
željam in zahtevam slovenskega
ženstva. Razen povesti in pesem
izpod peresa naših slovenskih pi-
sateljev bo objavljala članke, ki
se tičajo vseh strok ženskega de-
la in misijenja. Da bo pa "Slo-
venska žena" mogla vršiti svojo
naloge, je predvsem potrebno, da
je podpira slovensko ženstvo ter
se naroča. Posebno slovenske žen-
stve in slovensko dekle v Ameriki
in v Evropi. Kot priloga prinasa krasno
sliko ljubljanske županje, gospo-
Franje dr. Tavčarjeve. List izha-
enkrat na mesec in stane za
celo leto za Ameriko samo dva
dollarja. Naročina naj se vpo-
slje vnaprej na naslov: Upravni-
štvo "Slovenske žene" v Spodnji
Sloveniji, Štev. 208 pri Ljubljani,
Austria. Slovenke v Ameriki!
Delajte in agitujte med seboj, da
se ta edini slovenski ženski list
razširi tudi v Ameriki, in pokazi-
te, da nočete zaostati za svojimi
sestrami v domovini.

Italija se oborožuje ob meji.

Za tripolitansko akcijo je po-
slala Italija v Tripolis in obrež-
ne mesta 115,000 mož.

Oslabila je s tem skoro vse vojne kore
razen veronskega. Da pokaže svoje

nezaupanje nasproti Avstriji,

tega skrivaš še ojačila na pri-
stisk generalnega štaba.

Iz Milana in Piemonta je došlo v Ver-
ono, Piacenza in Mantova tekom

zadnjih dveh mesecov neštevilno
municije, strojnih pušk in topov.

Seveda vse tajnim potom v zabo-
jih in ponoči. Da se je poslalo iz

nekaterih obmejnih mest (Benet-
ke, Cremona) vojake v Tripolis,

je le pesek v oči, ker so te tako

oslabljeni polki pozneje hitro

ojačili.

Ali Aehrenthal ni hotel plesati,
kakor so mu drugi godili. Z

aneksijo Bosne in Hercegovine je
zdramil krvavo upanje, podražil
apetit, a potem ni izpolnil nad in
ni ponudil pričakovane kuhe. Za-
to so ga tedaj preganjali, in zato
mu niso prizanesli niti na smrtni
postelji.

Ako se bode posrečilo klerikal-
cem in militaristom spraviti na

njegovo mesto človeka, katerega
politiki naj bi zamjenjala mirov-
no v bojevitvo, zavojevalno diplo-
macijo, je treba še počakati. O

novem ministru za zunanje zadave-
ve, grofu Berchtoldu, namreč še

ni znano drugega, kakor da je

velik sovražnik Slovanov, kar pa

pri tem nima nič opraviti. Na

vsak način bi pa bilo za Avstrijo

veliko boljše, da bi izbirala vladu

med sposobnimi državniki, in da

bi že enkrat pustila mnenje, da

mora biti zunanj minister na

vsak način aristokrat in "diploma-

".

ZAHTEVAJ

WARD'S

TOP

BREAD

WARD BREAD CO.

100% WHEAT

IN 100% HONEY

V vsih grocerijah.

Pasi na snak na vsakem hlebu.

Pridobitev časa.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

</div

Vstanovljena dne 6. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANEK, R. F. D. No. 1. Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: JAKOB KOCJAN, Box 508, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ALOJZIJ BAVDEK, Box 1. Dunlo, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVČEC, Box 6. Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

FRANK BARTOLJ, I. nadzornik, 918 Wooster Ave. Barberston, Ohio.
ANDREW VIDRIN, II. nadzornik, P. O. Box 628 Conemaugh, Pa.
ANDREJ HOMBAČ, III. nadzornik, 1669 E. 32nd St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

JOSIP SVOBODA, I. porotnik, R. F. D. No. 1, Box 122 Conemaugh, Pa.
ANTON PINTAR, II. porotnik, Box 315, Claridge, Pa.
MIHAEL KRIČEV, III. porotnik, Box 324, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena družina, ostroma pilih uradnik, so ujedno prošeni, pošljati cenar na blagajnik in nikogar drugega, vse dopisne pa na glavnega tajnika.
Cenar je do opazito društvenih tajnikov nujno potreben poročil, ali sploh kjeriboli v poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznajo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društvo glasilo je "GLAS NARODA".

PEKLENSKO ŽIVLJENJE.

ROMAN.

Francoški spisal Emili Gaborau.

Priredil za "G. N." Bert P. Lakner.

(Dalje.)

Stari sodnik je smehljava zasukal prstan.

"No dobro!" je rekel. — "V petih minutah vam budem mogel povedati, če je pisala pismo vasa mati. — O, moje sredstvo je enostavno in gotovo. Nič drugega mi ni treba storiti, kakor primerjati pisavo s pisavo omini pismem v miznici."

Margareta je planila kvišku in vzkliknila: "Oh, — kako dobra misel!"

On se je pa delal, kakor ne bi opazil Margaretevna presenečenja, in je na kratko pristaval:

"Kje je pismo?"

"Gospod Chalusse ga mora imeti v enemu svojih žepov."

"Imeti ga moramo, gospodična! Recite komornemu služi, da ga pošče."

Deklica je poklicala Kazimirja, toda ta je odšel, da napravi potrebne korake za pogreb svojega gospoda. Drugi komorni služi, kakor tudi gospod Leon sta se ponudila mesto njega, in res sta iskala zelo skrbno — vendar zmanj, pisma ni več bilo.

"Kakšna nesreča!" je mrmral sodnik, "kakšna nesreča! To bi bil nogoče ključ k uganki."

Toda zadovoljiti se je moral. Vsedel se je zopet v grofovovo sobo, toda očvidno je bil slab volje. Kamen na prstanu je obrnil notri, ker je menil, da nganke ni mogoče rešiti, ampak ker je spoznal, da bi vzel mnogo časa in bilo treba obsežnih poizvedovanj, iznajti resnico; to pa že ni več spadal v njegov delokrog... Eno samo upanje je še ostalo za trenutek. Ali se ne bi moglo prepreciti, iz nadznej napisanih in izgovorjenih grofovih besed uganiti njegovo nameru? Ali ne bi mogel najti on, katerega izkušnje so tako podpirale njegov razum, kakage smisla? Na njegovo prošnjo mu je dala Margareta listič, na katerega je poizkusil grof, zapisati svoje misli, in išči, na katerega si je hotel zaznamovati zadnje grofove besede.

Ko je sestavil sodnik vse besede, je dobil iz njih sledče: "Vse svoje premoženje — dam — prijatelj — napram — Margareta — oropana — tvoja mati — pazi se."

Te besede so izdajale misli, s katerimi se je gospod Chalusse neprstano bavil. Iz njih je bila razvideti skrb za svoje premoženje in Margaretovo bodočnost, kakor tudi dokaz o strahu in zaničevanju pred materjo iste.

Toda to je bilo pa tudi vse, oziroma nič. Besedam "dam", je bila razumljiva. Jasno je bilo, da je hotel zapisati grof: "Vse svoje premoženje dam." Tudi beseda "oropana", je bila razumljiva. Umrajoči jo je najbrže izstrelil, ko je zadobil strašno prepričanje, da Margareta — brez dvoma njegova hčer — ne dobi niti vinarja milijonov, katere jih je določil. "Pazi se," je bilo razumljivo samoobsebi: zastonj se je pa trudil, jih spraviti v zvezo z drugimi besedami, in dobiti iz njih kakšen pomen. Besed "prijatelj" in "napram" si ni mogel razložiti. In vendar sta sledili druga drugi in najbolj natancno sta bili zapisani. Gotovo tridesetki si je sodnik ponovil besede, ko je nekdo poniznje potkal na vrata, nakar se je prikazala gospa Leon.

"Ali je kaj zame?" je vprašala Margareta.

Družabnica je položila več pisem, naslovljениh na gospoda Chalisse, na mizo in rekla:

"Pošta je za ranjega gospoda grofa — Bog bodi milostljiv n' govi duši! — In potem je bilo ravnokar to oddano za gospodično, je pristavila, ter podala Margareti časopis.

"Časopis — zame? — Motite se."

"Nikakor ne. — Sama sem bila pri vratarju, ko je sel prinesel to le in izrecno rekel, da je za gospodično Margareto, in da pošilja časopis nek njen prijatelj."

Po teh besedah se je lepo priklonila in se odstranila.

Deklica je prijela časopis in ga začeneno in v skrbah razgrnila. Takoj ji je padlo v oči, da je na prvih strani okoli dvajset vrstic podprtih z rdečim svinčnikom. Očividno so ji poslali številko, da bere zaznamovani del. Brata je tedaj: "Veliko razburjenje in strašen skandal se bo v hotelu gospa A. — — —"

Bil je oni strašni članek, ki je opisoval dogodek, pri katerem je izgubil Pascal svojo čast. In da Margareta ne bi imela kakih dvomov, je oni strahopetni faloti, ki jih je list poslal, pridal začetnim črkam popolno ime. Tako je napisal: "Argèles, Pascal Ferailleur, Ferdinand pl. Coralth, Rocheotece."

In vendar, kljub tej ničvredni previdnosti, mlado dekle najprej ni moglo razumeti smisla in obsežnosti opisa dogodka, katerega je morala prebrati pač štirikrat. Ko je bil ves prezvet končno razumel, je pač časopis iz roke; obledela je kakor smrt, in se kakor uničena nastoupla na steno. Njene poteze so tako jasno izdajale hudobolečino v njenih prshih, da je sodnik ves prestrašen poskočil.

"Kaj se je zgodilo?" je vprašal.

Skušala je odgovoriti, ali ni mogla; pokazala je na na tleh ležeči časopis, in končno zajetljala: "Tu — tu!"

Sodnik je na prvi pogled takoj vse razumel. Ta mož, ki je videl toliko nesreču v svojem življenju, ta magistratni uradnik, kateremu je toliko nedolžnih duh potožilo svoje gorje, je bil ves prezvet končno začutja, ko je videl, kako strašno preganja usoda to nesrečno dekle. Sel je k nji, in peljal napol nezavestno Margareto do stola, na katerem je vrgla.

"Ubogi otrok," je mrmral — "mož, katerega ste izvolili in ka-

teremu ste bili pripravljeni vse žrtvovati — je Pascal Ferailleur, ni res?"

"Da, tako je."

"Ali ni odvetnik?"

"Rekla sem že, da je gospod."

"Ali ne stanuje v Ulmer ulici?"

"Da."

Sodnik je žalostno zmajal z glavo.

"On je," je rekel — "kajti poznal sem ga, ubogi otrok, rad sem ga imel in — ga spoštoval. Se včeraj bi vam rekel: 'Vreden vas je.' Bil je namreč na najboljšem glasu. — In kam ga je privedla igra — kraljev delek!"

Margareta je trenutkoma vstala in vzkliknila:

"To ni res! Kar je napisano v tem listu, je laž!"

Ali so že začeli vplivati strašni udarec usode na razum nesrečnice? Bal se je že tegu? Še tremček prej bleda kot smrt, je postala sedaj plamteče rdeča, krčevito se je jstro telo, in iz oči je sijala blaznost.

"Ce ne majde solz, je izgubljena," si je mislil sodnik. Njenega mišljena pa ni mogel deliti z njo. "Oh, moj ubogi otrok," je rekel žalostno, "ne varajte se. — Časopisi se res tuintan prenaglijo, časih se to zgoditi, da izrablja kdo njihovo zaupanje — toda članki, kakršen je ta, se natisnejo šele takrat, ako se opirajo na zanesljive priče."

Skomignila je z rameni, kakor bi slišala največje bedastico, in zamrmljala predse: "Sedaj razumem Pascalov molk. — Razumem, zakaj mojega pisma od včeraj še ni odgovoril."

Sodnik je pa nadaljeval:

"Tedaj moram, žal, vspriče tega članka, opustiti vsak dvom —"

"Niti sekundo nisem dvomil," ga je Margaret hitro preknila. "Q Pascalu dvomil! — prej ne bi verjela sebi. — Jaz bi se mogla pregrešiti, jaz, ki sem slabo, neizkušeno dekle, medtem, ko on — on! — Saj niti ne veste, da je bil moja vest. Predno sem kaj podvezla, kaj sklenila, ako so me mučili dvomi, sem se vprasala: 'Kaj bi storil on?' In že misli manj, ki je zame poosebljena pravijočnost, so me obvarovali pred vsakimi slabimi vtisi."

Za glas, ko je govorila te besede, je izdal neomejeno, popolno zaupanje in to je podajalo njenim lepim potezam nekak vzvišen izraz.

(Dalje prihodnjič.)

NASI ZASTOPNIKI

kteri so pooblaščeni pobirati naročino za "Glas Naroda" in knjige kakor tudi za vse druge v naši strošku spadajoče posle.

San Francisco, Cal.: Ivan Starha.

Za Denver, Colo., John Debeve, 1719 Blake St. in A. J. Terbove.

Pueblo Colo.: Petar Čulig.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman.

Depue, Ill.: Dan. Badovina.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec, 1801 22nd St.

Muddy, Ill.: John Batch.

La Sale, Ill.: Mat. Komp.

Za Joliet, Ill. in okolico: Frank Bambich, 1704 N. Center St.

Za Ottawa, Ill.: Josip Medic.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.

Za South Chicago, Ill.: Frank Černe, 9534 Ewing Ave.

Frontenac, Kans. in okolica: Fr. Etznožnik.

Calumet, Mich. in okolico: Pavel Shultz.

Manistique Mich. in okolico: John B. Kotzian.

Za South Range, Mich., in okolico: M. D. Likovich.

Chisholm, Minn.: K. Zgone, in Frank Medved.

Ely, Minn., in okolico: Ivan Gouje in J. Skerjane.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Duluth, Minn.: Josip Sarabon.

Hibbing Minn.: Ivan Povše.

Nashwaik, Minn.: Geo Maurin.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češarek.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregor.

Raton, N. Mex.: Frank Korbar.

Cleveland O.: Frank Sakser, J.

Marinčič, 8108 Marble Ave. in Chas. Karlinger, 3942 St. Clair Ave., N. E.

Bridgeport, O. in okolico: Andrej Hočevar.

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Collinwood, Ohio: Math. Slapnik, 15408 Daniel St., Collinwood, O.

Za Lorain, Ohio, in okolico: Andrej Bombač.

Barberton, Ohio, Fran Bartol, 913 Wooster Ave.

Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Ore.: M. Justin.

Alegheny Pa. in okolico: M. Klrich, 1013 Ohio St.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Burdine, Pa. in okolico: Frank Ferlan, Box 257.

Connemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolico: Anton Demšar iz Broughton, Pa.

Forest City, Pa.: Karl Zalar.

Irvin, Pa. in okolico: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.

Za Meadow Lands, Pa.: Geo. Schultz.

Moon Run, Pa. in okolico: Fr. Maček.